

Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 1. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Lezárult a Mátyás király-emlékév

Szentmise, koncert és kiállítás zárta a budapesti Szent István-bazilikában a Mátyás király-emlékév programsorozatát, amelyet Hunyadi Mátyás születésének 575., uralkodása kezdetének 560. évfordulója alkalmából hirdetett meg 2018-ra a nemzetpolitikai államtitkárság. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a szombati ünnepségen kiemelte: az emlékévekre azért van szükség, mert illő megemlékezni elődeinkről, hőseinkről, kötelességünk, hogy megismertessük őket a következő generációval. Ezen felül ezek a nagyszerű emberek megérdemlik, hogy megemlékezzünk róluk, továbbá a ma emberének is szüksége van rá, hogy erőt meríthessen a nemzetépítők munkájából. Semjén Zsolt felidézte, hogy az egyéves sorozat kínálatában többek között koncertek, kiállítások, színházi programok, tudományos konferenciák, öltözet- és fegyverbemutatók szerepeltek, a Magyar Nemzeti Bank emlékérmét bocsátott ki, de elkészült a Merre járt Mátyás király? című internetes alkalmazás is. Csibi Krisztina, a programsorozat lebonyolításával megbízott Magyarság Háza igazgatója elmondta, hogy az emlékév januárban a szegedi dómban kezdődött. Az álruhás Mátyás utazása című programmal nemcsak a Kárpát-medence több mint százötven pontján jelentek meg iskolákban, óvodákban, kulturális intézményekben, polgármesteri hivatalokban, hanem a kanadai magyar közösségeket is felkeresték.

Potápi: élő kapcsolat kell a diaszpórában élőkkel

Minél előbb kapcsolat kialakítását szorgalmazza Magyarország és a diaszpóra magyarsága között a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, aki a Rákóczi Szövetség diaszpóraprogramja keretében Magyarországra látogató gyerekeket köszöntött Budapesten. “Nem mondunk le ezekről a közösségekről, és segítséget nyújtunk ahhoz, hogy megőrizzék identitásukat” – hangsúlyozta Potápi Árpád János, rámutatva: mintegy 2,5 millió magyar él diaszpórában Nyugat-Európában vagy a tengerentúlon, vagyis számuk nem elhanyagolható a 15 milliós magyarság szempontjából. Idén is mintegy ezer gyermek, fiatal látogathatott el a program keretében Magyarországra, tizenhat csoport keretében. Az adventi időszakban százharmincan érkeztek ide többek között Argentínából, Brazíliából, Új-Zélandról, Dél-Afrikából, az Egyesült Államokból és Ausztráliából – ismertette. Az utak során a fiatalok nemcsak Budapesttel és Magyarországgal főbb nevezetességeivel ismerkednek meg, hanem egy határon túli, magyarok lakta területtel is.

Potápi Árpád János: Elszakíthatatlan a magyar – magyar összefogás

Több mint 47 milliárd forintot fordít a kormány a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programra, a harmadik, kilencmilliárd forintos ütem 2021-ben zárul. Ezzel három év múlva hatvanezer magyar határon túli gyerek járhat magyar intézménybe. Jövőre a külföldi magyar gyermekek éve köré szervezi programjait a nemzetpolitikai államtitkarság, az idei Mátyás király emlékévét pedig a II. Rákóczi Ferenc-emlékév követi 2019-ben. Ha a legnagyobb 2018-as nemzetpolitikai eredményt kell megneveznem, akkor egyértelműen április 8-át emelném ki – jelentette ki a Magyar Időknek a nemzetpolitikáért felelős államtitkár. Potápi Árpád János utólag is köszönetet mondott mindazoknak a határon túli magyaroknak, akik regisztráltak és részt is vettek az országgyűlési választáson.

Idén 78 ezer embert érintettek a Rákóczi Szövetség programjai

A Rákóczi Szövetségnek idén 72 nagyobb rendezvénye volt, amelyek 78 ezer embert érintettek – közölte a szövetség elnöke pénteken az M1 aktuális csatornán és a Kossuth rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorában. Csáky Csongor 2018-at összegezve azt mondta, 150 utazócsoport, több mint hatezer ember látogatott Kárpátaljára, akik erkölcsi támogatásuk mellett több tíz millió forinttal is segítettek a helyieknek. A magyar iskolaválasztási program keretében nyolcezer újszülöttnek adtak babanaplót, az adventi időszakban húszezer határon túli óvodás kapott mesekönyvet, és a szeptemberi iskolakezdést követően négyszáz helyszínen 7500 iskolakezdőnek adtak át ösztöndíjat – ismertette. Az elnök nagy eredménynek tartja azt is, hogy áprilisban 650 ezer támogató aláírást tudtak átadni a Nemzeti Választási Irodának, ezzel segítve azt az európai polgári kezdeményezést, amely az őshonos európai nemzeti kisebbségek jogaiért indult. Kitért arra is, 2019-ben szeretnék folytatni azokat a programokat, amelyek az elmúlt években is futottak, a programjaikba pedig szeretnék beemelni II. Rákóczi Ferenc kultuszát, hogy példát állítsanak a fiatalok elé.

Centenárium magyar szemmel: nem javult, de nem is romlott az erdélyi magyarság helyzete a százéves „Nagy-Romániában”

Nem javult, de nem is romlott az erdélyi magyarság helyzete 2018-ban, Erdély és Románia egyesülése egyoldalú kinyilvánításának a centenáriumi évében. A magyar politikai szervezetek hiába kezdeményezték, hogy a centenáriumi év legyen egy új kezdet éve, és induljanak tárgyalások a román-magyar viszony rendezésére. A tárgyalások elmaradtak, de arra a magyarellenes kampányra sem került sor, amelytől az évforduló kapcsán tartani lehetett. Sőt, mintha a magyarok készültek volna fel jobban az évfordulóra. A Romániai

Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) év elején elindította az 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában programsorozatát, mely keretében történelmi előadásokon idézték az impériumváltást, dokumentumfilm-sorozat készült az erdélyi magyarok elmúlt évszázadáról, kiállításokon, rendezvényeken mutatták be, hogy mivel járultak hozzá a magyarok Románia sikereihez. A magyar érdekképviseletnek többnyire a kármentés foglalta le az energiáit. Többszöri nekifutásra végül miniszteri rendelet tette lehetővé, hogy szeptembertől újrainduljon az egy évvel korábban felszámolt marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnázium. Több hónapi egyeztetést igényelt az is, hogy érvénytelenítsék azt a miniszteri rendeletet, amely megtiltotta, hogy az elemi iskolák magyar osztályaiban a magyar tanítók oktassák a román nyelvet.

Pártelnöki vissza- és előrettekintés a Pátriában

A Pátria Rádió vendége volt a Most-Híd pártot vezető Bugár Béla és Menyhárt József, a Magyar Közösség Pártja elnöke. Bugár Béla szerint a felkorbácsolt érzelmek évét hagyjuk magunk mögött, amelyre a bizonyítékok nélküli vádaskodás és a nem józan érvek hangoztatása a jellemző. Ezekért – meglátása szerint – nemcsak az ellenzék, hanem a sajtó is felelős. Menyhárt József az év első feléből a MinoritySafePack európai polgári kezdeményezés sikerét emelte ki, a másodikból az önkormányzati választások eredményeit, illetve a magyar kormány stratégiai partnereként a felvidéki magyarság gazdasági fellendítésének elősegítését és az óvodák felújításának sorozatát. Arra a műsorvezetői közbevetésre, hogy ez utóbbiak Magyarországról érkezett anyagi támogatásoknak köszönhetőek, az MKP elnöke hangsúlyozta, hogy „nem mindegy, hogy mire és hová” mennek ezek a pénzek. Az MKP stratégiai partnerként azt a folyamatot támogatja, hogy a felvidéki magyarság igényei szerint jussanak támogatások településeinkre, függetlenül azok vezetésének politikai színezetétől.

Folytatódik az értékmentés és értékteremtés Gombaszögön

A hagyományokhoz híven december egyik utolsó munkanapján tartották a Gombaszögi Nyári Tábor sajtótájékoztatóját Komáromban. A szervezők nevében Kocskovics Péter programigazgató számolt be a jubileumi, kilencvenedik tábor részvételi statisztikáiról. A legnagyobb felvidéki magyar rendezvény minden eddigi rekordot megdöntött a 2018-as évadban: 21 helyszínen 402 program valósult meg. Mint mondta, a látogatók száma 25 százalékkal növekedett az előző évhez képest. Az újdonságnak számító Folkszöglet 2019-ben is biztosan népszerűsíti majd a népművészetet a Gombaszögi-völgyben – fogalmazott Konkoly László, a program felelős vezetője. Kiemelte, szeretnék, ha a kulturális fesztivál

egyik meghatározó súlypontja lenne a Folkszöglek, melyet a Hagyományok Háza hálózat szlovákiai régiós intézményének segítségével szerveztek. A 2019-es évaddal kapcsolatban legfőbb célkitűzésükként határozta meg egy fedett színpad létrehozását, ahol a népzenei koncertek és a táncház mellett napközben kézműves foglalkozásokat is tarthatnak majd az érdeklődők számára.

Pásztor István: többnyire sikeres volt az idei esztendő

Többnyire sikeresnek értékelte a 2018-as évet Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke az MTI-nek nyilatkozva. A legnagyobb délvidéki magyar párt elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy a VMSZ számára több ok miatt is fontos volt az áprilisi magyar országgyűlési választás kimenetele. Elemi érdekük volt, hogy az a politikai erő, amely az elmúlt években vezette Magyarországot, folytatni tudja a munkáját, és ennek köszönhetően folytatódjanak a vajdasági magyar közösséget érintő folyamatok – mondta. Pásztor István az őszi vajdasági magyar nemzeti tanácsi választás végeredményével kapcsolatban is elégedettségének adott hangot. „Intenzív kampányt folytattunk annak ellenére, hogy nem tudtuk, lesz-e versenytársa a listánknak vagy sem. Fontos volt, hogy a kampány keretein belül a nemzeti tanács elszámoljon az előző négy évvel, és hogy a Magyar Összefogás lista legitimitást szerezzen a programjának” – hangsúlyozta. A VMSZ elnöke kiemelte, hogy az elkövetkező időkben sokat kell dolgozniuk azon, hogy megértessék az emberekkel, a nemzeti tanács vagy a VMSZ nem önmagáért létezik, hanem azok miatt, akiknek az érdekeit képviseli.

Átadták a felújított beregszászi magyar színházat

Átadták a Kormány támogatásával felújított beregszászi Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházat. Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár köszöntőjében felidézte, hogy a 25 évvel ezelőtti ukrainai körülmények egyáltalán nem voltak kedvezőek a színházalapításhoz. Gazdasági csőd felé tartó ország, bizonytalan politikai helyzet és kiszámíthatatlan mindennapok voltak az adottságok, viszont egy maroknyi színészcsoport mégis úgy döntött, lesz Beregszászban magyar teátrum. A mai kárpátaljai helyzetről szólva Potápi Árpád János kifejtette, hogy a körülmények nem jobbak, mint 1993-ban voltak, hiszen béke helyett háborúskodás, bizonytalanság van Ukrajnában. Ma mégis egy felújított magyar színház átadásán gyülekeztünk össze, mert az alapítókkal együtt hisszük, hogy a magyar kultúra színtereire minden időkben szükség van – hangsúlyozta. Hozzáfűzte: a magyar iskolák, kulturális terek megtartása stratégiai kérdés a magyar közösség megmaradása szempontjából. A magyar kormány ezért támogatja a kárpátaljai magyar

oktatási és kulturális intézmények működését és fejlesztését, ezért járult hozzá ahhoz, hogy a beregszászi magyar színház méltó körülmények között végezhesse munkáját.

Kilencedik alkalommal szerveztek cipősdoboz akciót Beregszászon

Kilencedik alkalommal, mintegy 350 megajándékozott gyermek részvételével szervezett egész napos adventi cipősdoboz akciót a kárpátaljai Pulzus Rádió a Máltai Szeretetszolgálat és a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Központja közreműködésével pénteken Beregszászon. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola aulájában tartott ünnepségen Szili Katalin miniszterelnöki megbízott hangsúlyozta, hogy az adventi időszakban nagyon fontos a szolidaritás felmutatása, amelyet egyébként az anyaország a hétköznapiakban is kinyilvánít. Mint mondta, a szeretet és béke időszaka nagyon fontos a nemzeti együttélésben és nem kevésbé fontos a fiatalok számára, akik majd tovább viszik ezt az érzést, amelynek köszönhetően 100 év múlva is lesz magyar szó Beregszászon. A miniszterelnöki megbízott köszönetét fejezte ki a pedagógusoknak munkájukért, amellyel hozzájárulnak ahhoz, hogy Beregszászon és Kárpátalján megmaradjon a magyar nyelv, magyar kultúra és a felnövekvő nemzedékek a szülőföldjükön maradjanak.

Az elmúlt 70 év legnehezebb esztendejét élte túl a kárpátaljai magyarság

Az elmúlt hét évtized legnehezebb évén van túl a kárpátaljai magyar közösség, amelyet Kárpátalja 1944-es szovjet megszállása óta nem tapasztalt nyomás alá helyezett az ukrán államhatalom, mert az ukrániai nemzetiségek közül egyedül a kárpátaljai magyarok szálltak határozottan szembe a kisebbségi jogok teljes eltörlésére irányuló nacionalista ukrán állami politikával. A kárpátaljai magyarság helyzetét 2018-ban az anyanyelvű oktatást ellehetetlenítő új ukrán oktatási törvény 2017 szeptemberi – a magyar–ukrán viszonyban gyökeresen negatív fordulatot hozó – elfogadása nyomán kialakult diplomáciai és belpolitikai csatározások határozták meg. A válság kulminációs pontjai a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) ungvári székháza ellen február 2-án elkövetett sikertelen Molotov-koktélos, majd az épület belsejét megsemmisítő február 28-i robbantásos támadások voltak. A várakozásokkal ellentétben nem sikerült áttörést elérni a magyar–ukrán kapcsolatok normalizálását illetően azon a megbeszélésen, amelyet Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára folytatott a két merénylet közötti időszakban Ungváron Vaszil Bodnar ukrán külügyminiszter-helyetttel az ukrán oktatási törvény alkalmazásáról.

Magyar évad nyílik Izraelben, Japánban és Kínában is

Jövőre magyar kulturális évadot rendeznek Izraelben, Japánban, Dél-Koreában és a Kínai Népköztársaságban, Szöulban és Tokióban pedig magyar intézet is nyílik. A Magyar Közlöny szerint a magyar kulturális évadokat a magyar-japán diplomáciai kapcsolatok felvételének 150. évfordulója, a magyar-dél-koreai diplomáciai kapcsolatok felvételének 30. évfordulója, a magyar-izraeli diplomáciai kapcsolatok újrafelvételének és a Budapest és Tel-Aviv közötti testvérvárosi megállapodás 30. évfordulója, valamint a magyar-kínai diplomáciai kapcsolatok felvételének 70. évfordulója alkalmából rendezik meg.

Mindezek mellett az évfordulók alkalmából 2019-ben Szöulban és Tokióban külföldi magyar intézetek megnyitására kerül sor a jövő év végéig. Japánban és Dél-Koreában a kulturális évad megrendezésére 415 millió forint, Izraelben 385 millió forint, míg a Kínában 400 millió forintot biztosít a kormány.

